

Citadele Aizliegtās darbības

Šajā dokumentā noteikts to darbību saraksts, kas aizliegtas AS Citadele banka ("Citadele" vai "Banka") un tās grupas uzņēmumos, turpmāk tekstā "Citadele grupa", ar mērķi novērst un nepieļaut Aizliegtās darbības (kā definēts turpmāk).

Citadele grupa apņemas nodrošināt, ka tās naudas līdzekļi tiek izmantoti paredzētajiem mērķiem, un tās Klientiem un Pakalpojumu sniedzējiem (kā definēts turpmāk) ir pienākums neiesaistīties Aizliegtajās darbībās savas uzņēmējdarbības un rīcības ietvaros, kā arī īstenot nepieciešamos pasākumus ar Aizliegtajām darbībām saistīto jautājumu risināšanai un Aizliegto darbību apkarošanai. Šajā kontekstā Citadele grupa cenšas panākt, ka tās Klientu un Pakalpojuma sniedzēju aktivitātes un rīcība ir brīvas no Aizliegtajām darbībām.

1. Vispārīgie principi

- 1.1. Citadele grupa nepieļauj nekāda veida Aizliegtās darbības un sagaida līdzīgu attieksmi un rīcību no saviem klientiem un sadarbības partneriem.
- 1.2. Jebkādas aizdomas par Aizliegtām darbībām nekavējoties jāpaziņo Citadele grupai. Ja konstatē to pamatotību, tās tiek padziļināti un taisnīgi izmeklētas. Personas, par kurām secināts, ka tās ir iesaistījušās Aizliegtajās darbībās, tiek sauktas pie atbildības, kas norādīta dokumentos, kas nosaka darījuma attiecības ar attiecīgo Klientu vai Pakalpojuma sniedzēju, kā arī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem. Var tikt veikti nepieciešamie pasākumi ļaunprātīgi izlietoto līdzekļu atgūšanai, kā arī sadarbības izbeigšanai ar Aizliegtajās darbībās iesaistītajām personām.
- 1.3. Tāpat arī Citadele grupa atbalsta un sniedz palīdzību kompetento iestāžu veiktajā izmeklēšanā un vajāšanā.

2. Definīcijas

- 2.1. **Aizliegtās darbības** ietver korupciju, krāpšanu, piespiešanu, slepenas vienošanās, traucēšanu, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma un proliferācijas finansēšanu, kā arī Sankciju pārkāpumus un/vai izvairīšanos no tām, mākslīgas vienošanās nolūkā izvairīties no nodokļiem, un nodokļu noziegumus, atbilstoši turpmāk definētajam:

Korupcijas darbības nozīmē tieši vai netieši piedāvāt, dot, saņemt vai pieprasīt jebkādas vērtības, lai nepienācīgā veidā (piemēram, ļaunprātīgi izmantojot personas formālo pozīciju, pilnvaras, vai pārsniedzot šādas pilnvaras) ietekmētu citas personas rīcību.

Krāpnieciskas darbības nozīmē darbību vai bezdarbību, tostarp maldināšanu, kas ar nolūku vai neapdomīgi maldina, vai mēģina maldināt jebkuru personu nolūkā gūt finansiālu vai personisku labumu, vai izvairīties no pienākuma, tostarp nelikumīgu darbību nolūkā iegūt īpašumu un informāciju, vai tiesības iegūt šādu īpašumu vai informāciju, ļaunā nolūkā vai ar viltu izmantojot personas uzticēšanos.

Piespiedu darbības nozīmē tieši vai netieši aizskart vai kaitēt, vai draudēt aizskart vai kaitēt jebkādai personai vai personas īpašumam nolūkā piespiest vai kavēt šo personu veikt vai atteikties veikt darbības, kas ir šīs personas likumīgās tiesības.

Slepenas darbības nozīmē vienošanos starp divām vai vairāk personām, kas paredzēta nepiedienīga mērķa sasniegšanai, tostarp nepiedienīgi ietekmējot citas personas rīcību.

Traucēšanas darbības nozīmē (a) iznīcināt, falsificēt, mainīt vai slēpt izmeklēšanai būtiskus pierādījumus, vai izteikt izmeklētājiem nepatiesus apgalvojumus ar nolūku kavēt izmeklēšanu; (b)

draudēt, uzmākties vai biedēt jebkādu personu, lai neļautu atklāt tai zināmu informāciju ar izmeklēšanu saistītos jautājumos, vai lai neļautu turpināt izmeklēšanu; vai (c) darbības ar nolūku kavēt Citadele grupas līgumisko revīzijas, pārbaudes vai informācijas piekļuves tiesību izmantošanu.

Mākslīgas vienošanās nolūkā izvairīties no nodokļiem nozīmē pilnīgi mākslīgas (aizskarošas) vienošanās (darījums, shēma, darbība, operācija, vienošanās, grants, memorands, solījums, uzņēmums vai notikums), kas radītas ar nolūku apiet spēkā esošos normatīvos aktus ar mērķi izvairīties no nodokļiem, un kura rezultātā tiek saņemti nodokļu labumi (piemēram, mākslīga peļņas nodošana vai meitas uzņēmuma nodibināšana, kuras vienīgais mērķis ir izvairīšanās no nodokļiem, apļveida darījumi).

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai, terorisma un proliferācijas finansēšanai ir tāda nozīme, kāda tiem noteikta Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanas direktīvās un spēkā esošajos normatīvajos aktos.

Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vispārīgā nozīme ir:

- (i) īpašuma pārveidošana vai nodošana, zinot, ka šāds īpašums iegūts, veicot noziedzīgas darbības vai no dalības šādās noziedzīgās darbībās nolūkā slēpt vai maskēt īpašuma nelikumīgo izcelsmi, vai palīdzēt jebkādu personai, kas iesaistīta šādās darbības uzdošanā, lai izvairītos no šīs personas veikto darbību tiesiskajām sekām;
- (ii) īpašuma patiesās būtības, avota, atrašanās vietas, novietojuma, pārvietošanas, tiesību saistībā ar to vai īpašumtiesību uz to slēpšana vai maskēšana, zinot, ka šāds īpašums iegūts, veicot noziedzīgas darbības vai no dalības šādās noziedzīgās darbībās;
- (iii) īpašuma iegūšana, turēšana valdījumā vai lietošanā, saņemšanas brīdī zinot, ka šis īpašums iegūts, veicot noziedzīgas darbības vai no dalības šādās noziedzīgās darbībās; un
- (iv) piedalīšanās, sasaiste veikšanā, veikšanas mēģinājumos, kā arī palīdzība, atbalstīšana, veicināšana un konsultācijas jebkādu iepriekšējos punktos minēto darbību veikšanā.

Terorisma finansēšanas vispārīgā nozīme ir tieša vai netieša naudas līdzekļu sagādāšana vai iegūšana jebkādā veidā, ar nolūku tos izmantot, vai zinot, ka tie tiks pilnībā vai daļēji izmantoti terorisma finansēšanas nolūkos. Terorisms nozīmē spridzināšanu, šaušanu, atomieroču, ķīmisko, bioloģisko, bakterioloģisko, toksisko un citu masu iznīcināšanas ieroču izmantošanu, masveida piesārņojumu, epidēmiju, epizootiju izplatīšanu, personu nolaupīšanu, ķīlnieku ņemšanu, gaisa, sauszemes vai ūdens transportlīdzekļu nolaupīšanu, vai citas darbības, ja tās izdarītas ar mērķi iebaidīt iedzīvotājus vai piespiest valsti, tās iestādes vai starptautiskas organizācijas veikt kādu darbību vai atturēties no tās veikšanas, vai kaitēt kādas valsts, tās iedzīvotāju vai starptautiskas organizācijas interesēm. Nav nepieciešams, lai šie līdzekļi būtu pilnībā vai daļēji faktiski izmantoti šo noziegumu izdarīšanai vai ieguldīti jebkuru minēto noziegumu izdarīšanā, kā arī nav nepieciešams, lai noziedznieks zinātu, kādam konkrētam noziegumam vai noziegumiem līdzekļus paredzēts izmantot.

Proliferācijas finansēšanas vispārīgā nozīme tieša vai netieša finanšu resursu vai cita īpašuma iegūšana vai nodošana jebkādā formā ar nolūku tos izmantot, vai zinot, ka šie resursi tiks pilnībā vai daļēji izmantoti masu iznīcināšanas ieroču ražošanai, uzglabāšanai, pārvietošanai, izmantošanai vai proliferācijai.

Šajā nolūkā:

“AML direktīvas” ir 4. un 5. AML direktīva un AML Krimināltiesību direktīva.

“4. un 5. AML direktīva” ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Direktīva Nr. 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Direktīvu 2018/843 (ES) ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2015/849, kā arī tās turpmākie grozījumi, papildinājumi vai pārgrozījumi.

"AML Krimināltiesību Direktīva" ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 23. oktobra Direktīva Nr. 2018/1673 (ES) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkaršanu ar krimināltiesībām, kā arī tās turpmākie grozījumi, papildinājumi vai pārgrozījumi.

"Sankcijas" ir jebkādi finanšu, civiltiesiskie vai citi ierobežojoši pasākumi un/vai embargo (tostarp "sektorālās sankcijas"), kurus pilnībā vai daļēji, tieši vai netieši pret noteiktām personām, precēm vai pakalpojumiem, valstīm vai teritorijām, vai citām organizācijām īsteno:

- (a) Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padome;
- (b) Eiropas Savienība;
- (c) Latvija, Lietuva vai Igaunija;
- (d) Amerikas Savienotās Valstis (tostarp ASV Valsts kases Ārvalstu aktīvu kontroles birojs (OFAC));
- (e) jebkura cita valsts attiecībā uz personām, saimniecisko darbību, darījumiem, vienošanām vai jebkādām citām darbībām, kam ir saistība ar attiecīgo valsti un/vai
- (f) jebkādas iepriekšminēto valstu un organizāciju iestādes un institūcijas.

2.2. Klientiem, kuru finansējumu nodrošina vai atbalsta Eiropas Investīciju fonds (EIF), Eiropas Investīciju banka (EIB) vai jebkāda ES institūcija, Aizliegtās darbības ietver arī krāpniecību un citas nelikumīgas darbības, kas vērstas pret EIF vai ES finanšu interesēm, kas definētas PIF Direktīvā.

Šajā nolūkā:

"PIF Direktīva" ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 5. jūlija Direktīva Nr. 2017/1371 (ES) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības, kā arī tās turpmākie grozījumi, papildinājumi vai pārgrozījumi.

3. Noteikumu apjoms

3.1. Šie noteikumi attiecas uz visām darbībām un pasākumiem, kas ieviesti Citadele grupas vārdā un/vai kurus finansējusi Citadele grupa, izmantojot savus vai trešo personu resursus un Citadele grupas korporatīvo iepirkumu, kā arī citām vienošanām, kuros ir atbilstoša atsauce uz šiem noteikumiem. Šie noteikumi attiecas uz šādām privātām un juridiskām personām:

- a. Citadele grupas korporatīvie klienti, tas ir, jebkādas korporatīvas organizācijas, ar kurām Citadele grupa ir nodibinājusi darījumu attiecības, kā arī to atbildīgie darbinieki, pārstāvji, akcionāri un patiesā labuma guvēji (turpmāk "Klienti");
- b. Konkursa pretendenti, darbuzņēmēji, piegādātāji, pakalpojuma sniedzēji un citas fiziskas vai juridiskas personas, ar kurām sadarbojas Citadele grupa, kā arī citas personas, kurām ir pienākums ievērot šos noteikumus saskaņā ar līgumiem, kurus tie noslēguši ar Citadele grupu (turpmāk saukti "Pakalpojuma sniedzēji").

4. Pasākumi Aizliegto darbību novēršanai

4.1. Kā Klientiem, tā Pakalpojuma sniedzējiem ir pienākums īstenot tādus pasākumus, kādi ir nepieciešami Aizliegto darbību novēršanai. Atkarībā no katra attiecīgā Klienta vai Pakalpojumu sniedzēja uzņēmējdarbības izmēra un rakstura, šādi pasākumi var ietvert (bet ne tikai):

- a. atbilstošu politiku un/vai principu apstiprināšanu;
- b. atbilstošas iekšējās dokumentācijas, norādījumu vai vadlīniju ieviešana;
- c. regulāru atbildīgo darbinieku un darbinieku apmācību; un/vai
- d. atbilstošo pasākumu kontrole.

5. Izmeklēšanas veikšanas principi

5.1. Katram Klientam un Pakalpojuma sniedzējam ir pienākums nekavējoties, tiklīdz tam tas ir kļuvis zināms, ziņot Citadelei par jebkādām iespējamām Aizliegtajām darbībām.

5.2. Ziņot ir iespējams:

- nosūtot vēstuli, kas adresēta AS "Citadele banka" Atbilstības departamentam, Republikas laukums 2A, Rīga, LV-1010, Latvija; vai
- nosūtot e-pastu notifications@citadele.lv, vai

- personai, kas darbojas kā attiecīgā Klienta vai Pakalpojuma sniedzēja kontaktpersona (ja tāda ir); vai
 - aizpildot [elektroniski formu](#).
- 5.3. Klienti, kuru finansējumu nodrošina vai atbalsta EIF, EIB vai jebkāda ES institūcija, kurš apgalvo, ka EIF, EIB vai jebkāda ES institūcija savos lēmumos, darbībās un/vai bezdarbībā īsteno sliktu pārvaldību (kā definēts turpmāk), var iesniegt sūdzību Citadelei, kura tad izskatīs šo sūdzību atbilstoši attiecīgajam ES sūdzību mehānismam. Pēdējai nav tiesību izskatīt apgalvojumus par Aizliegtajām darbībām.
- 5.4. Slikta pārvaldība nozīmē sliktas kvalitātes vai neveiksmīgu pārvaldību. Tā notiek, ja EIF, EIB vai jebkāda ES institūcija neīsteno saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un/vai ieviestajām politikām, standartiem un kārtību, neievēro labas pārvaldības principus vai pārkāpj cilvēktiesības. Daži sliktas pārvaldības piemēri, kurus min Eiropas Ombuds, ir: administratīvas neatbilstības, negodīgums, diskriminācija, varas ļaunprātīga pielietošana, atbildes nesniegšana, atteikums sniegt informāciju, nevajadzīga kavēšanās.
- 5.5. Citadele apstrādā visus apgalvojumus par Aizliegtajām darbībām konfidenciali (saskaņā ar turpmāk minētajām savstarpējos līgumos vai likumā noteiktajām atklāšanas tiesībām), un tos iespējams izteikt anonīmi.
- 5.6. Noteiktos gadījumos Citadele var veikt attiecīgā Klienta darbību (vai bezdarbības) proaktīvu pārskatīšanu. Neierobežojot Citadele grupai atbilstošajos Klientu vai Pakalpojuma sniedzēju līgumos noteiktās tiesības, šādas pārskatīšanas mērķi ir:
- a. palīdzēt atklāt un novērst Aizliegtās darbības jau agrīnā stadijā;
 - b. noteikt, vai līgumi tikuši īstenoti saskaņā ar to noteikumiem; un
 - c. ieteikt politiku, procedūru un kontroles procesu uzlabojumus, lai mazinātu Aizliegto darbību iespējamību šībrīža un nākotnes darbībās un rīcībā.
- 5.7. Saņemot publisku vai trešo personu informāciju, ziņojumu vai sūdzību par iespējamu Aizliegtu darbību vai aizdomām par to, Citadele grupai pilnībā caurskatāmi un ciešā sadarbībā ar attiecīgajām valsts un ES iestādēm (ja nepieciešams), ir šādas tiesības:
- a. pieprasīt un saņemt jebkādu informāciju, dokumentus, skaidrojumus un ziņojumus par iespējamu Aizliegtu darbību vai aizdomām par to, tostarp iekļūt telpās un tās pārbaudīt;
 - b. izvērtēt un izmeklēt šādas lietas un, ja nepieciešams, tieši sadarboties ar atbilstošajām ES iestādēm;
 - c. pieprasīt jebkādas Aizliegtas darbības izbeigšanu un pamatotu tās seku likvidēšanu, ja tas ir iespējams; un
 - d. ziņot par savām atziņām un ieteikumiem attiecīgajām iestādēm, ja iespējamajai Aizliegtajai darbībai var rasties noziedzīga nodarījuma sekas, vai ES iestādēm vai institūcijām, ja Klienta finansējumu nodrošina vai atbalsta EIF, EIB vai jebkādas ES institūcijas, kā arī attiecīgajam Klientam vai Pakalpojuma sniedzējam, ja vien ziņojums vai sūdzība par iespējamu Aizliegtu darbību vai aizdomām par to nav bijusi anonīma un minēto atziņu atklāšanu neaizliedz likums.
- 5.8. Turpmākas izmeklēšanas un/vai kriminālvajāšanas nolūkos Citadele grupa ar aizdomām par Aizliegtu darbību var vērsties valsts iestādēs ES un/vai ārpus tās, un pēc pieprasījuma nodrošināt turpmāku atbalstu.
- 5.9. Ja pastāv pierādījumi, ka Klients vai Pakalpojuma sniedzējs veicis Aizliegtu darbību, Citadele grupai ir tiesības īstenot tādus papildu pasākumus, kādi noteikti attiecīgajā līgumā ar Klientu vai Pakalpojuma sniedzēju, vai spēkā esošajos normatīvajos aktos.
- 5.10. Ja izmeklēšanu veic tiesu iestādes, tiesībsargājošās, pārvaldes, tiesību vai nodokļu iestādes, Citadele grupa pirms turpmāku darbību veikšanas var lemt par šādas izmeklēšanas rezultātu sagaidīšanu, un pieprasīt šo iestāžu secinājumu kopijas.
- 5.11. Personas datu apstrāde šeit minēto darbību īstenošanas nolūkos pārvaldāma, ievērojot normatīvajos aktos un Citadele grupai saistošajās politikās noteiktajos principos un noteikumos.